

4.1 OBXECTIVOS DA MATERIA EDUCACIÓN PLÁSTICA, VISUAL E AUDIOVISUAL

- Coñecer os instrumentos de debuxo xeométrico e facer un uso axeitado dos mesmos.
- Comprender as relacións que se establecen entre os elementos xeométricos fundamentais e realizar trazados sinxelos.
- Recoñecer os elementos básicos da linguaxe visual e os códigos propios de cada medio de comunicación visual.
- Valorar a comunicación visual coo medio para transmitir ideas, sentimentos, pensamentos, de forma plástica e estética.
- Valorar e recoñecer a capacidade estética e expresiva dos elementos da expresión plástica.
- Distinguir as principais calidades da cor e as súas variacións para realizar combinacións cromáticas.
- Valorar a importancia expresiva das formas na linguaxe plástica e visual, e o xeito na que estas foron interpretadas polos principais estilos artísticos.
- Valorar a importancia que ten a presenza das formas xeométricas nos distintos campos do deseño.
- Valorar as características do debuxo xeométrico e as súas aplicacións nos campos de expresión gráfica.
- Observar e distinguir as formas xeométricas na contorna cotiá. Poder emprender e planificar proxectos dalgunha complexidade utilizando trazados xeométricos.
- Apreciar e valorar a representación da figura humana nos diferentes estilos artísticos.
- Coñecer e analizar as relacións de luz e sombra en formas e obxectos.
- Representar graficamente o espazo e o volume en soportes bidimensional.

4.4. OBXECTIVOS MÍNIMOS NA MATERIA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA VISUAL E AUDIOVISUAL:

ESTÁNDARES, APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES

ESTÁNDARES IMPRESCINDIBLES 1º ESO:

EPVAB1.1.1. Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas

EPVAB1.2.2. Experimenta co punto, a liña e o plano co concepto de ritmo, aplicándoos de forma libre e espontánea.

EPVAB1.3.1. Realiza composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, liberdade, opresión, alegría, tristura, etc.) utilizando diversos recursos gráficos en cada caso (claroscuro, liñas, puntos, texturas, cores, etc.).

EPVAB1.5.1. Experimenta coas cores primarias e secundarias, estudando a síntese aditiva e subtractiva e as cores complementarias.

EPVAB1.6.1. Transcribe texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.

EPVAB1.7.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinces, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.

EPVAB1.7.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles, para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.

EPVAB1.7.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.

EPVAB1.7.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto orde e estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

Bloque 2. Comunicación audiovisual

EPVAB2.1.1. Diferencia imaxes figurativas de abstractas.

Bloque 3. Debuxo técnico

EPVAB3.2.1. Traza rectas paralelas, transversais e perpendiculares a outra dada, que pasen por puntos definidos, utilizando escuadra e cartabón con suficiente precisión.

EPVAB3.4.1. Divide a circunferencia en seis partes iguais, usando o compás, e debuxa coa regra o hexágono regular e o triángulo equilátero que se posibilita.

EPVAB3.9.1. Traza a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.

EPVAB3.12.1. Clasifica calquera triángulo, observando os seus lados e os seus ángulos.

EPVAB3.16.1. Clasifica correctamente calquera cuadrilátero.

ESTÁNDARES APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES DE 3º

Expresión plástica

EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais.

EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.

EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.

EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.

EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas.

EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.

EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.

EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

Comunicación audiovisual

EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.

EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía

Debuxo técnico

EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).

EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.

EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.

ESTÁNDARES APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES DE 4º

Expresión plástica

EPVAB1.3.1. Coñece e elixe os materiais máis axeitados para a realización de proxectos artísticos.

EPVAB.1.3.2. Utiliza con propiedade os materiais e os procedementos máis idóneos para representar e expresarse en relación ás linguaxes gráfico-plásticas, mantén o seu espazo de traballo e o seu material en perfecto estado, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.

Debuxo técnico

EPVAB2.1.1. Diferencia o sistema de debuxo descritivo do perceptivo.

EPVAB2.1.2. Resolve problemas sinxelos referidos a cuadriláteros e polígonos utilizando con precisión os materiais de debuxo técnico.

EPVAB2.1.3. Resolve problemas básicos de tanxencias e enlaces.

EPVAB2.2.2. Debuxa as vistas (alzado, planta e perfil) de figuras tridimensionais sinxelas.

Fundamentos de deseño

EPVAB3.3.1. Realiza distintos tipos de deseño e composicións modulares utilizando as formas xeométricas básicas, estudando a organización do plano e do espazo.

EPVAB3.3.2. Coñece e planifica as fases de realización da imaxe corporativa dunha empresa.

Linguaxe audiovisual e multimedia

EPVAB4.2.1. Ve películas cinematográficas nas que identifica e analiza os planos, as angulacións e os movementos de cámara.

EPVAB4.2.3. Compila imaxes de prensa e analiza as súas finalidades.

ESTÁNDARES IMPRESCINDIBLES 1º BACHARELATO

B1.1.5. Resolve triángulos coa axuda de regra e compás, aplicando as propiedades das súas liñas e os puntos notables, e os principios xeométricos elementais, e xustifica o procedemento utilizado.

B1.1.6. Deseña, modifica ou reproduce cuadriláteros e polígonos analizando as relacións métricas esenciais e resolvendo o seu trazado por triangulación, radiación, itinerario ou relacións de semellanza.

B1.1.8. Comprende as características das transformacións xeométricas elementais (xiro, translación, simetría, homotecia e afinidade), identificando as súas invariantes, e aplícaas para a resolución de problemas xeométricos e para a representación de formas planas.

B1.2.2. Resolve problemas básicos de tanxencias coa axuda de regra e compás, aplicando con rigor e exactitude as súas propiedades intrínsecas, e utilizando recursos gráficos para destacar claramente o trazado principal elaborado das liñas auxiliares utilizadas.

B2.1.1. Identifica o sistema de representación empregado a partir da análise de debuxos técnicos, ilustracións ou fotografías de obxectos ou espazos, e determina as características diferenciais e os elementos principais do sistema.

B2.1.4. Comprende os fundamentos do sistema diédrico e describe os procedementos de obtención das proxeccións e a súa disposición normalizada.

B2.1.7. Visualiza no espazo perspectivo formas tridimensionais sinxelas definidas suficientemente polas súas vistas principais, debuxando a man alzada axonometrías convencionais (isometrías e cabaleiras).

DT1.B2.3.1. Realiza perspectivas isométricas de corpos definidos polas súas vistas principais, coa axuda de utensilios de debuxo sobre taboleiro, representando as circunferencias situadas en caras paralelas aos planos coordenados como óvalos en lugar de elipses, simplificando o seu trazado.

B2.3.2. Realiza perspectivas cabaleiras ou planimétricas (militares) de corpos ou espazos con circunferencias situadas en caras paralelas a un só dos planos coordenados, dispoñendo a súa orientación para simplificar o seu trazado.

B3.2.3. Cota pezas industriais sinxelas identificando as cotas necesarias para a súa correcta definición dimensional e dispóndoas de acordo coa norma.

ESTÁNDARES IMPRESCINDIBLES 2º BACHARELATO

B1.1.2. Determina lugares xeométricos de aplicación ao debuxo aplicando os conceptos de potencia ou inversión.

B1.1.5. Resolve problemas de tanxencias aplicando as propiedades dos eixes e centros radicais, e indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.

B1.2.2. Resolve problemas de pertenza, intersección e tanxencias entre liñas rectas e curvas cónicas, aplicando as súas propiedades, e xustifica o procedemento utilizado.

B1.3.2. Aplica a homoloxía e a afinidade á resolución de problemas xeométricos e á representación de formas planas.

B2.1.2. Representa figuras planas contidas en planos paralelos, perpendiculares ou oblicuos aos planos de proxección, trazando as súas proxeccións diédricas

B2.3.2. Debuxa axonometrías de corpos ou espazos definidos polas súas vistas principais, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios.

B3.1.3. Debuxa bosquexos a man alzada e esbozos cotados para posibilitar a comunicación técnica con outras persoas.

6. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Os **criterios de avaliación** son os principios, normas o ideas de valoración en relación aos cales se emite un xuízo valorativo sobre o obxecto avaliado. **Serven para avaliar o aprendizaxe de los estudantes, para medir cómo e cómo han aprendido.** E, lóxicamente, se relacionan con contidos, competencias, obxectivos e metodoloxía.

1 ESO

Expresión plástica.

- Identificar os elementos configuradores da imaxe.
- Experimentar coas variacións formais do punto, o plano e a liña.
- Expresar emocións utilizando distintos elementos configurativos e recursos gráficos: liña, puntos, cores, texturas, claroscuros, etc.
- Identificar e aplicar os conceptos de equilibrio, proporción e ritmo en composicións básicas.
- Experimentar coas cores primarias e secundarias.
- Transcribir texturas táctiles a texturas visuais mediante as técnicas de frottage, utilizándoas en composicións abstractas ou figurativas.
- Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas: témpera, lapis de grafito e de cor; colaxe.

Comunicación audiovisual

- Recoñecer os graos de iconicidade en imaxes presentes no ámbito comunicativo.
- Distinguir e crear tipos de imaxes segundo a súa relación significativa-significado: símbolos e iconas.
- Analizar e realizar cómics aplicando os recursos adecuadamente.
- Diferenciar e analizar os elementos que interveñen nun acto de comunicación.
- Recoñecer as funcións da comunicación.

Debuxo técnico

- Comprender e empregar os conceptos espaciais do punto, a liña e o plano.
- Construír distintos tipos de rectas, utilizando a escuadra e o cartabón, despois de repasar previamente estes conceptos.
- Coñecer con fluidez os conceptos de circunferencia, círculo e arco.
- Utilizar o compás, realizando exercicios variados para familiarizarse con esta ferramenta.
- Comprender o concepto de ángulo e bisectriz e a clasificación de ángulos agudos, rectos e obtusos.
- Estudar a suma e a resta de ángulos, e comprender a forma de medilos.
- Estudar o concepto de bisectriz e o seu proceso de construción.
- Diferenciar claramente entre recta e segmento tomando medidas de segmentos coa regra ou utilizando o compás.
- Trazar a mediatriz dun segmento utilizando compás e regra, e tamén utilizando regra, escuadra e cartabón.
- Estudar as aplicacións do teorema de Thales.

- Coñecer lugares xeométricos e defínilos.
- Comprender a clasificación dos triángulos en función dos seus lados e dos seus ángulos.
- Construír triángulos coñecendo tres dos seus datos (lados ou ángulos).
- Analizar as propiedades de puntos e rectas característicos dun triángulo.
- Coñecer as propiedades xeométricas e matemáticas dos triángulos rectángulos, e aplicalas con propiedade á construción destes.
- Coñecer os tipos de cuadriláteros.
- Executar as construcións máis habituais de paralelogramos.
- Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.
- Estudar a construción dos polígonos regulares inscritos na circunferencia.

3º ESO

Expresión plástica

- Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.
- Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.
- Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.
- Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento
- .Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.

Comunicación audiovisual

- Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes.
- Recoñecer as leis visuais da Gestalt que posibilitan as ilusións ópticas e aplicar estas leis na elaboración de obras propias.
- Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas.
- Identificar signifiante e significado nun signo visual.
- Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo.
- Analizar e realizar fotografías comprendendo e aplicando os fundamentos desta.
- Utilizar de xeito axeitado as linguaxes visual e audiovisual con distintas funcións.
- Identificar e recoñecer as linguaxes visuais apreciando os estilos e as tendencias, valorando, e respectando do patrimonio histórico e cultural, e gozando del.
- Identificar e empregar recursos visuais como as figuras retóricas na linguaxe publicitaria.
- Apreciar a linguaxe do cine analizando obras de xeito crítico, situándoas no seu contexto histórico e sociocultural, e reflexionando sobre a relación da linguaxe cinematográfica coa mensaxe da obra.

- Comprender os fundamentos da linguaxe multimedia, valorar as achegas das tecnoloxías dixitais e ser capaz de elaborar documentos mediante este.

Debuxo técnico

- Coñecer lugares xeométricos e definilos.
- Clasificar os polígonos en función dos seus lados, recoñecendo os regulares e os irregulares.
- Estudar a construción de polígonos regulares coñecendo o lado.
- Comprender as condicións dos centros e as rectas tanxentes en distintos casos de tanxencia e enlaces.
- Comprender a construción do óvalo e do ovoide básicos, aplicando as propiedades das tanxencias entre circunferencias.
- Analizar e estudar as propiedades das tanxencias nos óvalos e nos ovoides.
- Aplicar as condicións das tanxencias e enlaces para construír espirais de dous, tres, catro e cinco centros.
- Estudar os conceptos de simetrías, xiros e translacións aplicándoos ao deseño de composicións con módulos.
- Comprender o concepto de proxección e aplicalo ao debuxo das vistas de obxectos, con coñecemento da utilidade das anotacións, practicando sobre as tres vistas de obxectos sinxelos e partindo da análise das súas vistas principais.
- Comprender e practicar o procedemento da perspectiva cabaleira aplicada a volumes elementais.
- Comprender e practicar os procesos de construción de perspectivas isométricas de volumes sinxelos.

4º ESO

Educación Plástica Visual e Audiovisual

- Realizar composicións creativas, individuais e en grupo, que evidencien as capacidades expresivas del linguaxe plástico e visual, desenrolando a creatividade e expresándoa preferentemente coa subxectividade do seu linguaxe persoal o empelando os códigos, a terminoloxía e os procedementos del linguaxe visual e plástico, a fin de enriquecer as súas posibilidades de comunicación.
- Realizar obras plásticas experimentando e utilizando diferentes soportes e técnicas, tanto analóxicas como dixitais, valorando o esforzo de superación que supoñe o proceso creativo.
- Esixir os materiais e as técnicas máis adecuadas para elaborar unha composición sobre a base duns obxectivos prefixados y de la autoavaliación continua del proceso de realización.
- Realizar proxectos plásticos que comporten unha organización de forma cooperativa, valorando o traballo en equipo como fonte de riqueza na creación artística.
- Recoñecer en obras de arte a utilización de elementos e técnicas de expresión, apreciar os estilos artísticos, valorar o patrimonio artístico cultural como un medio de comunicación e satisfacción individual e colectiva e contribuír a súa conservación a través del respecto e divulgación das obras de arte.

Debuxo Técnico

- Analizar a configuración de deseños realizados con formas xeométricas planas, creando composicións en onde interveñan diversos trazados xeométricos, utilizando con precisión e limpeza os materiais de debuxo técnico.
- Diferenciar e utilizar os sistemas de representación gráfica, recoñecendo a utilidade del debuxo de representación obxectiva nel ámbito -das artes, a arquitectura o deseño e a enxeñaría.
- Utilizar programas de debuxo por ordenador para construír trazados xeométricos e pezas sinxelas nos sistemas de representación.

Fundamentos del deseño

- Percibir e interpretar criticamente as imaxes e as formas de seu ámbito cultural, con sensibilidade cara as súas calidades plásticas, estéticas e funcionais, e apreciando o proceso de creación artística, en obras propias e alleas, e distinguir e valorar as súas fases.
- Identificar os elementos que forman a estrutura del linguaxe del deseño.
- Realizar composicións creativas que evidencien as calidades técnicas e expresivas del linguaxe del deseño adaptándoas as áreas, e valorando o traballo en equipo para a creación de ideas orixinais.

Linguaxe audiovisual e multimedia

- Identificar os elementos que forman a estrutura narrativa e expresiva básica del linguaxe audiovisual e multimedia, e describir correctamente os pasos necesarios para a produción dun mensaxe audiovisual, e valorando a labor de equipo.
- Recoñecer os elementos que integran os linguaxes audiovisuais e as súas finalidades.
- Realizar composicións creativas a partir de códigos utilizados en cada linguaxe audiovisual amosando interese polos avances tecnolóxicos vinculados a estes linguaxes.
- Mostrar unha actitude crítica ante as necesidades de consumo creadas pola publicidade, rexeitando os elementos desta que supoñan discriminación sexual, social ou racial.

Debuxo Técnico I

Xeometría e debuxo técnico

B1.1-Resolver problemas de configuración de formas poligonais sinxelas no plano coa axuda de utensilios convencionais de debuxo sobre taboleiro, aplicando os fundamentos da xeometría métrica de acordo cun esquema paso a paso e/ou unha figura de análise elaborada previamente.

B1.2-Debuxar curvas técnicas e figuras planas compostas por circunferencias e liñas rectas, aplicando os conceptos fundamentais de tanxencias, resaltar a forma final

determinada e indicar graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.

Sistemas de representación

B2.1-Relacionar os fundamentos e as características dos sistemas de representación coas súas posibles aplicacións ao debuxo técnico, seleccionando o sistema axeitado ao obxectivo previsto, e identificar as vantaxes e os inconvenientes en función da información que se desexe amosar e dos recursos dispoñibles.

B2.2-Representar formas tridimensionais sinxelas a partir de perspectivas, fotografías, pezas reais ou espazos do contorno próximo, utilizando o sistema diédrico ou, de ser o caso, o sistema de planos cotados, dispoñendo de acordo coa norma as proxeccións suficientes para a súa definición e identificando os seus elementos de xeito inequívoco

B2.3-Debuxar perspectivas de formas tridimensionais a partir de pezas reais ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, seleccionando a axonometría axeitada ao propósito da representación, dispoñendo a posición dos eixes en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e utilizando, de ser o caso, os coeficientes de redución determinados

B2.4-Debuxar perspectivas cónicas de formas tridimensionais a partir de espazos do contorno ou definidas polas súas proxeccións ortogonais, e valorar o método seleccionado, considerando a orientación das caras principais respecto do plano do cadro e a repercusión da posición do punto de vista sobre o resultado final.

Normalización

B3.1-Valorar a normalización como convencionalismo para a comunicación universal que permite simplificar os métodos de produción, asegurar a calidade dos produtos, posibilitar a súa distribución e garantir a súa utilización polo destinatario final.

B3.2-Aplicar as normas nacionais, europeas e internacionais relacionadas cos principios xerais de representación, formatos, escalas, acoutación e métodos de proxección ortográficos e axonométricos, considerando o debuxo técnico coma linguaxe universal, valorando a necesidade de coñecer a súa sintaxe e utilizándoo de forma obxectiva para a interpretación de planos técnicos e a elaboración de bosquejos, esquemas, esbozos e planos.

Xeometría e debuxo técnico II

B1.1-Resolver problemas de tanxencias mediante a aplicación das propiedades do arco capaz, dos eixes e centros radicais e/ou da transformación de circunferencias e rectas por inversión, indicando graficamente a construción auxiliar utilizada, os puntos de enlace e a relación entre os seus elementos.

B1.2-Debuxar curvas cíclicas e cónicas e identificar os seus principais elementos, utilizando as súas propiedades fundamentais para resolver problemas de pertenza, tanxencia ou incidencia.

B1.3-Relacionar as transformacións homolóxicas coas súas aplicacións á xeometría plana e aos sistemas de representación, valorando a rapidez e a exactitude nos trazados que proporciona a súa utilización.

Sistemas de representación

B2.1-Valorar a importancia da elaboración de debuxos a man alzada para desenvolver a visión espacial, analizando a posición relativa entre rectas, planos e superficies, identificando as súas relacións métricas para determinar o sistema de representación axeitado e a estratexia idónea que solucione os problemas de representación de corpos ou espazos tridimensionais.

B2.2-Representar poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos mediante as súas proxeccións ortográficas, analizando as posicións singulares respecto aos planos de proxección, determinando as relacións métricas entre os seus elementos, as seccións planas principais e a verdadeira magnitude ou desenvolvemento das superficies que os conforman.

B2.3-Debuxar axonometrías de poliedros regulares, pirámides, prismas, cilindros e conos, dispoñendo a súa posición en función da importancia relativa das caras que se desexen amosar e/ou da conveniencia dos trazados necesarios, utilizando a axuda do abatemento de figuras planas situadas nos planos coordenados, calculando os coeficientes de redución e determinando as seccións planas principais.

Documentación gráfica de proxectos

B3.1-Elaborar bosquexos, esbozos e planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.

B3.2-Presentar de xeito individual e colectivo os bosquexos, os esbozos e os planos necesarios para a definición dun proxecto sinxelo relacionado co deseño industrial ou arquitectónico, valorar a exactitude, a rapidez e a limpeza que proporciona a utilización de aplicacións informáticas, planificar de maneira conxunta o seu desenvolvemento, revisar o avance dos traballos e asumir as tarefas encomendadas con responsabilidade.

Secuenciación habitual de traballo na aula

Partindo da base que a concentración e unha boa actitude é fundamental para captar coñecementos e afrontar o traballo na aula, entrarán en xogo outros aspectos que axudarán a consolidar os coñecementos que se irán adquirindo.

Motivación:

Facer participe ao alumnado. Presentación actividade con imaxes, explicación, vídeos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a. Traballo do profesor.

Información básica para todo o alumnado. Introducción ao tema.
Presentación de contidos mediante esquemas sempre que sexa posible.
Información complementaria para reforzo e apoio.
Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal do alumno.

Cerciorarse do que se lles pide facer. A qué alumnos e nivel.
Introdución ao tema o traballo proposto.
Lectura e análise de imaxes.
Análise e realización de debuxo, pequenas investigación dos materiais, etc.
Resposta a preguntas. Posibles comentarios.

Resolución de problemas.

Elaboración de láminas e traballos.

Estudo comprensivo dos conceptos.

Avaliación del alumno/a:

- **Análise da elaboración:** caderno, láminas do caderno de debuxo, traballos e participación na aula.
- Exposicións orais, comentarios, en caso de habelos.
- **Probas escritas.**
- **Traballos individuais e en grupo.**
- **Observación do traballo na aula e comportamento- actitude.**

AVISO RELACIONADO ACERCA DA PONDERACIÓN SOBRE A ACTITUDE DEL ALUMNADO DE 3 e 4 ESO

Nesta materia é moi frecuente que o alumnado non valore suficientemente o comportamento nin a actitude.

Non son conscientes das consecuencias que isto conleva. Na pág. 63 aprox. desta Programación vén “**como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, láminas, etc.**” pero sobre a **ACTITUDE** vese necesario pola experiencia de anos pasados facer maior fincapé. Se sabe que os movementos, encamiñamentos de aula non son os máis propicios para manter o orden entre os alumnos, pois é coñecido o “desfogue” nos corredores. Isto ten vantaxes e inconvenientes. En lugar de utilizar este desprazamento como unha pequena desconexión (balón de oxixeno) que axude a mellorar, afrontar con máis ánimo e así favorecer ao aprendizaxe, sen dúbida en moitas ocasións, adoita ter efecto contrario. Polo xeral soen ser máis os inconvenientes coma: no se ten en conta a puntualidade, falta de concentración, esquecemento de material na aula de referencia, etc.

Por todo isto **vese oportuno establecer uns criterios a ter en conta** que desde o principio do ano escolar comunicáselles aos estudantes. **Destá maneira poderán elixir libremente a súa forma de actuar e coñecer as consecuencias.** Non se pretende ameazar senón ser o máis xusto posible á hora de axustar a nota. Así pois, o Departamento considera conveniente, oportuno, facer unha modificación ao respecto.

Ao igual que **Os traballos, as láminas entregadas con retraso, fora de prazo, terán como máximo unha cualificación de 5** e si algún alumno ten máis de dous láminas cunha cualificación inferior a 3, terá que repetilas; **a actitude, que ten unha ponderación dun 15% se lle valorará exclusivamente nel caso que sexa adecuada. Quedando establecida a seguinte táboa de valores conductuales positivos.** O comportamento non adecuado puntuarase cun 0. Non adecuado non significa grave, pois nestes casos se tomaría outra medida de maior índole (NOF).

Moi bo		bo		regular		mala	
10		7.5		5		0	
15%	1.5 puntos avaliación	15%	1.1 puntos avaliación	15%	0.75 puntos avaliación	15%	0 puntos avaliación

Exemplos comportamento inadecuado:

- Non traballa na aula.
- Non respecta as normas de clase. É indisciplinado.
- Soe chegar tarde a clase.
- É resentido e vingativo cos seus compañeiros.
- Non acepta a autoridade.
- Quéixase constantemente.
- Non respecta as quendas de palabra.
- Interrompe constantemente.
- Etc.

Ter en conta que a nota de avaliación é a suma dos tres porcentaxes).

Cómo farase o seguimento. Qué método utilizarase para actuar.

O profesorado fará un seguimento diario ou días determinados (a convir) de cada alumno nunha **ficha, rúbrica: ver anexo II**, na cal vaise anotando as faltas pola actitude desacertada co fin de lograr o obxectivo: bo comportamento (que en realidade é o normal).

Con este método preténdase ser o máis imparcial posible. Cando aia actitude pouco propicia, o alumno será informado para que opte con liberdade e decida sobre a súa maneira de proceder. Nel caso que se repita reiteradamente, tomaranse outras medidas máis estritas: Si por libre obrar del alumno, sigue na mesma dinámica e vai acumulando **máis de catro ou cinco manifestacións importantes por mal actitude, podería agravar a situación chegando a suspender a materia.**

Por último é necesario sinalar que o alumnado habitualmente pensa que o exame é a nota da avaliación e isto non é así en E.P.V.A. Pasa por alto a cantidade de horas de traballo nel aula e a súa actitude.

Esta materia ademais tenta instruír en valores e temas transversais polo que se fai necesario introducir devandito apartado e vese importante que quede reflectido.

SISTEMAS DE CUALIFICACIÓN

Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, traballo na libreto, observación. Ponderación, redondeo, ...

Nos dous ciclos da **ESO** os traballos individuais, láminas, exercicios

TRABALLOS PRÁCTICOS actividades e láminas 50 % da nota total. Valorarase a **creatividade**: orixinalidade e expresividade plástica, os **coñecementos**: aplicación de conceptos, a **técnica**: dominio dos métodos e procedementos de expresión e o **acabado**: orde e limpeza na presentación. Intentarase aplicar os seguintes conceptos:

PONDERACIÓN DOS TRABALLOS

Planteamento, formulación inicial, deseño, encaixe, distribución do exercicio: **25%**
Dominio del materia, análise construtivo, procedementos, utilización del material: **35%**
Resolución final, detalles, orde e limpeza: **40%**

Os traballos, as láminas entregadas con retraso, fora de prazo, terán como máximo unha cualificación de 5.

Si algún alumno ten máis de dous láminas cunha cualificación inferior a 3, terá que repetilas. Si non o fai, non poderáselle cualificar positivamente, pois **non se fará media con menos dun 3.**

PROBAS ESCRITAS 35 % da nota. Valorarase os **coñecementos** aplicación correcta do explicado, capacidade de resolución e o acabado: orde, limpeza e presentación. Xeralmente consisten en responder de forma gráfica as preguntas formuladas que polo habitual son de tres a cinco. Isto non obriga a que en algunhas ocasións pódase facer preguntas para responder con verdadeiro/falso, unir co frechas o en ben deseñara probas tipo test. Puntuación máxima: 10 puntos.

PONDERACIÓN PROBAS OBXECTIVAS:

Cualificación aproximada de dous o tres das cinco preguntas :1 ou 2 puntos(total 5 puntos)

Cualificación dos exercicios restantes(máis complexos): 2,5 puntos (total 5 puntos).
(Será variable dependendo de si se quere potenciar só unha resposta ou dous).

Distribución da resposta: 0,25puntos.

Análise construtivo: variable. Dependendo dos trazados que se vaian a realizar. Polo xeral cada trazado (cada paso para resolver o exercicio ten puntuación).

A resolución ben feita, indicando cada elemento e marcando o resultado final: 0,50 puntos.

A limpeza na presentación e nel trazado 0,25-0,50 puntos

A medida que o alumno vaia resolvendo trazados con éxito, iránselle valorando.

Resulta difícil deixar establecida unha varemación debido a la cantidade de construcións existentes e cada unha coa súa dificultade .

ACTITUDE 15 % da nota total. Valorarase o **interese**: atención e participación na clase, a **expresión**: dominio do vocabulario propio da área, o **respecto**: colaboración cos compañeiros/as, tolerancia e bo comportamento e o **traballo**: esforzo, constancia e puntualidade na entrega dos traballos.

Se a actitude non é positiva, poderase aplicar o “aviso” (páx.57 desta Programación).

En **BACHARELATO**, tanto en 1º coma en 2º:

TRABALLOS PRÁCTICOS actividades e láminas 50 % da nota total.

Valorarase os **coñecementos**: aplicación de conceptos:

PONDERACIÓN DOS TRABALLOS:

A **técnica**: dominio do material e análises construtivo. **30%**.

Resolución, procedementos e **acabado 50%**

Orde e limpeza na presentación **20%**

Haberá **unha ou dúas probas escritas** sobre os contidos, conceptos, que realizaranse ao longo de cada avaliación.

PROBAS ESCRITAS, PROBAS OBXECTIVAS 50 % da nota. Valorarase os **coñecementos** aplicación correcta do explicado, capacidade de resolución e o acabado: orde, limpeza e presentación. O deseño destas proba sobre todo nel último curso de bacharelato, será moi parecido e basearase nas probas de ABAU. Estará formado por tres exercicios. Puntuación máxima: 10 puntos.

PONDERACIÓN PROBAS OBXECTIVAS:

Cualificación del primeiro exercicio: 3 puntos

Cualificación del segundo exercicio: 3,50 puntos

Cualificación del terceiro exercicio: 3,50 puntos Os **criterios de avaliación** serán aproximadamente deste xeito:

Por exemplo, na Visualización dunha peza: 1,00 punto, Isometría:2,50 puntos.

Total:3,50 puntos.

Outra perspectiva (militar ou cabaleira): - 1punto.

A medida que o alumno vaia resolvendo trazados con éxito, iránselle valorando; sempre que sexa oportuno e que o problema permítalo, polo tanto esta fase é variable, pode sufrir modificacións.

A nota final de cada avaliación conformarase coa seguinte ponderación.

Traballos **50%**

Probos obxectivas **50%**

Actitude Debido ao pouco alumnado na materia, dáse por suposto o bo comportamento e respecto tanto a materia coma ao profesorado. Sen non fora así, tomaranse as medidas disciplinarias oportunas e terase en conta á hora das cualificacións **víndose afectada a súa nota (entendéndose pexorativamente).**

Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo,

En E.S.O. a media de cada avaliación farase da seguinte maneira:

50% traballo na aula, (láminas ou caderno de debuxo), 35% exame de avaliación, e 15% a actitude e comportamento. Tanto no exame como nas láminas puntuarase sobre 10 puntos cada parte, tendo que obter o alumno 5 puntos en cada parte (parte traballos e parte exame de contidos teórico-prácticos). **A nota mínima para facer media será de 3 puntos nel exame e 4 nos traballos coma actitude e** tendo que dar a nota media 5 puntos para poder aprobar a avaliación.

No caso de que a nota media non sexa exacta, o profesor redondeará positivamente a nota se o alumno/-a cumprimenta as seguintes condicións;

- Boa presentación dos traballos
- Axeitarse aos contidos explicados polo profesor
- Entrega en prazo. Respetar os prazos que se acorden entre o alumnado e o profesorado.
- Creatividade e iniciativa na realización dos traballos
- Comportamento axeitado e correcto na aula, cos compañeiros, profesor e material.
- Manter limpo s seu sitio e respéctalo: non debuxar nel, non pegar fixo, o chan limpo, etc.

Que aspectos se van a valorar dentro da observación do traballo na aula?

Valoraranse positivamente os seguintes aspectos:

- Participación nas clases de xeito correcto.
- Respecto polos compañeiros, profesor e material da aula.
- Traer o material e entregar os traballos dentro dos prazos acordados.
- Aproveitar as horas de clase para a realización práctica das láminas.

- Argumentar de xeito coherente as preguntas ou respostas, imaxes ou traballos que analicemos en clase, así como as explicacións de aula.
- Manter limpo o seu lugar de traballo sobre todo cando remate a sesión de clase.
- Ter respecto polos exercicios feitos polos seus compañeiros, aínda que non sexa do seu agrado.
- Ter respecto pola diversidade de compañeiros, as súas preferencias sexuais, relixiosas, gustos estéticos en vestimenta, etc.

NOTIFICACIÓN IMPORTANTE: COVID-19 SARS-COV-2

Todos os alumnos que incumpran o protocolo establecido tanto a nivel de Xunta de Galicia como o protocolo deseñado por cada Centro Educativo: **O equipo COVID-19, SARS-COV-2, repercutirá negativamente na nota de avaliación.** Enténdese que o alumno está capacitado para responsabilizarse e actuar sensatamente respondendo de maneira solidaria e con empatía ao que nestes momentos especiais na vida tanto social coma en ámbito educativo estase a vivir; polo tanto unha vez informadas todas as partes: alumnos, pais, titores, etc, procederase segundo conveña.

Cada Centro Educativo, establecerá unha canle de comunicación do equipo COVID cos restantes membros da comunidade educativa. **Polo que ninguén se quedará sen información**, inclusive os alumnos.

Ante a desobediencia se procederá da seguinte maneira:

- Aplicarase unha falta de orde (figura no protocolo del Centro), falta leve e comunicará o profesor ao titor o feito ocorrido na aula.
- A continuación o profesor da materia tomará nota da falta no seu caderno e aplicaralle unha penalización na nota dun **- 0.25 puntos. Actuará inmediatamente, improrrogable.** Sen ter a necesidade acumular tres faltas deste tipo para poder aplicar a sanción.

O Departamento entende que a responsabilidade é importante e non se pode xogar coa saúde dos demais. Todos estamos a facer un gran esforzo coa incorporación ao Centro despois de meses sen poder facer uso das instalacións e **vese importantísimo a obediencia e disciplina nestes momentos.**

Como se recupera unha proba non superada?

Na E.S.O.: Principalmente mediante unha proba teórica- práctica. Si na avaliación hai dúas probas, farase media co ámbolos dous exames. Nel caso de non ser positivo o resultado, farase unha proba teórico o práctica con todos os contidos dados, sen excepción.

En algúns casos, cando a nota sexa de 4 puntos na media das probas, poderase facer a realización de traballos prácticos que o profesor determinará no seu momento.

En Bacharelato cunha proba teórico- práctica.

Como se recupera unha avaliación non superada?

Na E.S.O : Para a recuperación deberá realizar unha proba escrita e realizar coa correcta **presentación e elaboración os traballos non realizados** na/s avaliacións anteriores. Sempre e cando o rapaz haxa seguido o ritmo da clase e **non haxa abandonado a sinatura de motu proprio.**

En Bacharelato: Cunha proba teórico -práctica.

Con todo, o alumnado terá que obter un mínimo de 5 puntos para poder aprobar. Nesta proba a puntuación máxima será sobre 10 puntos. Os tipos de probas xa se explican na páxina 62-63.

AVALIACIÓN FINAL

Quen debe ir á avaliación final?

Aqueles alumnos que teñan algunha avaliación suspensa con menos de 5 puntos. (Tanto aos alumnos de ESO como Bacharelato).

En que consistirá a proba ?

Nun exame de contidos teórico-prácticos que incluíra os estándares de aprendizaxe que máis se traballaron na aula en cada avaliación. Esta proba constará de tres partes que se corresponderán con cada avaliación. Cada parte constará con un máximo de 5 preguntas. Cada pregunta poderá ter diferentes apartados a súa vez. En cada parte haberá que realizar un mínimo de preguntas correctamente, máis da metade para poder chegar a unha **nota mínima de 5 puntos.**

Que estándares se van avaliar? Avaliación pendentes, todos, ...

Avaliaranse todos os estándares que o alumno traballe na aula e sobre todo aqueles estándares que teñan máis peso, e dicir, un maior grao mínimo de consecución en cada avaliación.

No tocante os alumnos con materias pendentes ,tanto na ESO como BAC. , terán que realizar unha proba teórico-práctica de 5 preguntas con diferentes apartados e que se puntuará sobre 10 puntos. Tamén se poderá complementar esta proba con traballos prácticos.

Como se elabora a cualificación final. Ponderación, redondeos, etc?

En ESO:

O alumnado terá que ter un mínimo de 5 puntos para poder aprobar cada avaliación. A nota final será unha valoración da nota media das tres avaliacións. **Valorarase positivamente a evolución favorable do alumno dende a avaliación inicial ata a final.**

En Bacharelato:

O alumno realizará proba/s en cada de avaliación que puntuará sobre 10 puntos, tendo que obter un mínimo de 5 puntos para aprobar.

O alumno deberá realizar unha serie de láminas- exercicios en cada una das avaliacións. Estas láminas axudan a redondear a nota do alumno. (Na páxina 52 indícase como se valora o traballo práctico). Para obter este redondeo o alumno terá que ter entregadas todas as láminas e correctamente realizadas nos prazos indicados polo profesor. **A non entrega das láminas repercutirá negativamente** e baixará a nota de cada avaliación ata un máximo de 2 puntos.

ABANDONO DA MATERIA (alumno de calquera nivel)

O alumnado que **non aprobe a materia**, xa por abandonala a metade do curso xa por non ter os suficientes coñecementos e non mostrar interese, o por no facer os exercicios por deixamento, co esforzo insuficiente, **poderá recuperala** ao final do curso **(xuño) mediante unha proba global teórico-práctica :**

- TRABALLOS PRÁCTICOS (50 % da nota total).
- PROBA ESCRITA (40 % da nota total).
- ACTITUDES (10 % da nota total).

Tanto en ESO coma Bacharelato

Os tipos de probas xa se explican na páxina 62 e 63.

ESO

Nos dous ciclos da **ESO** os traballos individuais, láminas, exercicios

TRABALLOS PRÁCTICOS actividades e láminas 50 % da nota total. Valorarase a **creatividade:** orixinalidade e expresividade plástica, os **coñecementos:** aplicación de

conceptos, a **técnica**: dominio dos métodos e procedementos de expresión e o **acabado**: orde e limpeza na presentación.
Intentarase aplicar os seguintes conceptos:

PONDERACIÓN DOS TRABALLOS

Planteamento, formulación inicial, deseño, encaixe, distribución do exercicio: **25%**
Dominio del materia, análise construtivo, procedementos, utilización del material: **35%**
Resolución final, detalles, orde e limpeza: **40%**

Os traballos, as láminas entregadas con retraso, fora de prazo, terán como máximo unha cualificación de 5.

Si algún alumno ten máis de dous láminas cunha cualificación inferior a 3, terá que repetilas. Si non o fai, non poderáselle cualificar positivamente, pois **non se fará media con menos dun 3.**

PROBAS ESCRITAS 35 % da nota. Valorarase os **coñecementos** aplicación correcta do explicado, capacidade de resolución e o acabado: orde, limpeza e presentación. Xeralmente consisten en responder de forma gráfica as preguntas formuladas que polo habitual son de tres a cinco. Isto non obriga a que en algunhas ocasións pódase facer preguntas para responder con verdadeiro/falso, unir co frechas o en ben deseñara probas tipo test. Puntuación máxima: 10 puntos.

PONDERACIÓN PROBAS OBXECTIVAS:

Cualificación aproximada de dous o tres das cinco preguntas :1 ou 2 puntos (total 5 puntos)

Cualificación dos exercicios restantes (máis complexos): 2,5 puntos (total 5 puntos).
(Será variable dependendo de si se quere potenciar só unha resposta ou dous).

Distribución da resposta: 0,25 puntos.

Análise construtivo: variable. Dependendo dos trazados que se vaian a realizar. Polo xeral cada trazado (cada paso para resolver o exercicio ten puntuación).

A resolución ben feita, indicando cada elemento e marcando o resultado final: 0,50 puntos.

A limpeza na presentación e nel trazado 0,25-0,50 puntos

A medida que o alumno vaia resolvendo trazados con éxito, iránselle valorando. Resulta difícil deixar establecida unha varemación debido a la cantidade de construcións existentes e cada unha coa súa dificultade .

ACTITUDE 15 % da nota total. Valorarase o **interese**: atención e participación na clase, a **expresión**: dominio do vocabulario propio da área, o **respeto**: colaboración cos compañeiros/as, tolerancia e bo comportamento e o **traballo**: esforzo, constancia e puntualidade na entrega dos traballos.

Se a actitude non é positiva, poderase aplicar o “aviso” (páx.57 desta Programación).

BACHARELATO

En **BACHARELATO**, tanto en 1º coma en 2º:

TRABALLOS PRÁCTICOS actividades e láminas 50 % da nota total.

Valorarase os **coñecementos**: aplicación de conceptos:

PONDERACIÓN DOS TRABALLOS:

A **técnica**: dominio do material e análises construtivo. **30%**.
Resolución, procedementos e **acabado 50%**
Orde e limpeza na presentación **20%**

Haberá **unha ou dúas probas escritas** sobre os contidos, conceptos, que realizaranse ao longo de cada avaliación.

PROBAS ESCRITAS, PROBAS OBXECTIVAS 50 % da nota. Valorarase os **coñecementos** aplicación correcta do explicado, capacidade de resolución e o acabado: orde, limpeza e presentación. O deseño destas proba sobre todo nel último curso de bacharelato, será moi parecido e basearase nas probas de ABAU. Estará formado por tres exercicios. Puntuación máxima: 10 puntos.

PONDERACIÓN PROBAS OBXECTIVAS:

Cualificación del primeiro exercicio: 3 puntos
Cualificación del segundo exercicio: 3,50 puntos
Cualificación del terceiro exercicio: 3,50 puntos Os **criterios de avaliación** serán aproximadamente deste xeito:

Por exemplo, na Visualización dunha peza: 1,00 punto, Isometría:2,50 puntos.

Total:3,50 puntos.

Outra perspectiva (militar ou cabaleira): - 1 punto.

A medida que o alumno vaia resolvendo trazados con éxito, iránselle valorando; sempre que sexa oportuno e que o problema permítalo, polo tanto esta fase é variable, pode sufrir modificacións.

A nota final de cada avaliación conformarase coa seguinte ponderación.

Traballos **50%**

Probas obxectivas **50%**

Actitude Debido ao pouco alumnado na materia, dáse por suposto o bo comportamento e respecto tanto a materia coma ao profesorado. Sen non fora así, tomaranse as medidas disciplinarias oportunas e terase en conta á hora das cualificacións **víndose afectada a súa nota (entendéndose pexorativamente).**